

לא אשכחן דפליג עליה דמתני' דשלש מדות במחיצה אלמא בכי האי גונא מודה ר' יהודה:

דף כ ע"א

בעי מיניה אביי מרבה חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסים מהו לטלטל מבין הפסים לתוכה ומתוכה לבין הפסים אמ' ל' מותר. פי' לפי שאין רשות הרבים שבתוך הפסי ביראות אוסרת על בני החצר דלא קביעי התם ומעלמא אתו:

ובעינן תו שתיים מאי אמ' רב הונא אסורות ואפי' ערבו. ונ"ל דהכי פירושא דמדינא אפי' לא ערבו לא אסרן אהדדי לפי שאין המקום בין הפסין רשות של בני החצרות כדי שתאסור זו על זו, ואע"ג דשרינן לטלטל מחצר לבין הפסין לאו משום דלהוי רשות דידה אלא משום שאין כאן רשות אחרת אוסרת הלכך אפי' שתיים מדינא לא אסרן אהדדי. ומיהו בין ערבו בין לא ערבו אסורות משום גזרה שמא יאמרו ערוב מועיל לבין הפסין כדרך שעושין במבוי ויבוא להתיר על ידי ערוב זה שיטלטלו בני חצר אחת לתוך חברתה, והא ודאי מתסר שאע"פ שכל חצר מותרת לטלטל מן הדין לתוך בין הפסין בלא עירוב אפי' הכי כיון שאין הערוב הנעשה דרך הפתחים לבין הפסין מועיל כלום אסור לטלטל מאחת לחברתה כדין שתי חצרות הפתוחות למבוי שערבה זו לעצמה וזו לעצמה ולא ערבו שתיהן ביחד, ולפיכך אפי' ערבו דרך הפתח שביניהן אסורות לטלטל בין הפסין משום גזירה זו, וכי לא ערבו נמי לא מתסרן אלא משום הך גזירה. ולישנ' דגמ' נמי הכי מוכח דמעקרא איבעיא ליה שתיים מאי, ומשמע דסתמא קא מבעיא ליה ואפי' לא ערבו, ואיהו אהדר ליה דבין ערבו בין לא ערבו אסורות ומשום גזירה זו. ורבה סבירא ליה דאם ערבו דרך הפתח שביניהן מותרות דסתמ' מידע ידעי דדרך הפתח שביניהן ערבו אבל כי לא ערבו מודה דאסור משום גזירה דשמא יאמרו ערוב מועיל לבין הפסין. זהו המחזור שבעיני מכל מה שנאמר בזה והוא קרוב לדברי רש"י ז"ל:

אמר ליה כלום עשית מחיצה אלא משום מים אין כאן מים אין כאן מחיצה. פי' דאע"ג דרב הונא הוא דאהדר ליה לרבה דקא בעי עירב דרך הפתח ונסתם הפתח מהו שבת הואיל והותרה הותרה (י"ז א') ומשמע דקבלה מיניה, הכא היינו טעמא משום דכיון דהני מחיצות לא מהנו אלא משום מים כמאן דליתנהו למחיצות דמי והא אמרי' לעיל דאפי' רב הונא לא קאמ' אלא היכא דאיתנהו למחיצות וכדאיתא לעיל:

באו מים בשבת מהו. כתב רש"י ז"ל יבשו מים בשבת וחזרו ובאו גשמים בו ביום מהו מי אמרינן חזרו

הפסין להתירן הראשון או לא ע"כ. ואע"ג דיבשו מים בשבת מלתא באפי נפשה היא כדאמרי' יבשו מים בשבת לא קא מבעיא לי, נ"ל שהזקיקו לרש"י ז"ל לדחוק לפרש דבאו מים נמי איבשו, משום דכיון דמחיצות חמירי מדירין כדמוכח לעיל בסוף פ"ק כל שכן דאית לן למימר דחומרא דדירין נוהגת במחיצות וכיון דבשנים ונתוספו עליהן קיימא לן דשבת גורמת ומיתסר כל שכן דאית לן למימר הכי בבאו מים בשבת. ולפי זה צריך לדחוק דכי אמרינן כל מחיצה שנעשית בשבת בין בשוגג בין במזיד שמה מחיצה דלא שרינן לטלטל בתוכה אלא כגון שהיתה שם מערב שבת ונפלה וחזרה ונעשית:

מתני' מותר להקריב לבור ובלבד שתהא פרה ראשה ורובה בפנים. בירוש' משמע דהך שעורא דהיינו שתי אמות בעי' אפי' לגדי וסגי אפי' לגמל, דגרסי התם ר' ירמיה בשם ר' שמואל בר יצחק היא שעורה כשעור הזה אפי' גמל וכולו מבחוץ מותר פחות מכשעור הזה אפי' גדי וכלו מבפנים אסור ועל ירוש' זה סמך הר"מ במז"ל בפ"ז מהלכות שבת. ולפי זה צריך לדחוק דברייתא דתניא לקמן גמל שראשו ורובו בפנים אובסין אותו בפנים דלאו דוקא ראשו ורובו אלא סרכא דפרה נקט וראשה ורובה של פרה קאמרינן:

דף כ ע"ב

גמ' ת"ש ובלבד שתהא פרה ראשה ורובה בפנים מאי לאו דנקיט מנא ונקיט לה. וא"ת ואיזה הכרע יש דבנקט לה מיירי, י"ל דאברייתא סומך, כדאמרי' בתר הכי וכי לא נקט לה מי שרי:

וכי לא נקט לה מי שרי והתניא. וא"ת דמעקרא משמע דפשיטא לן דבנקט מנא ולא נקט לה דסגי לן בראשה ורובה בפנים וכדאמרינן היכא דנקט מנא ולא נקיט לה לא תבעי לך דבעי' ראשו ורובו דמשמע דבהכי מיהת שרי, והכא אקשי' וכי לא נקיט לה מי שרי דאלמא דבדלא נקט לה לא סגי בראשו ורובו, י"ל דמעיקרא משום דעיקר בעיין היא דבנקט לה אי בעינן ראשו ורובו או לא ומספקינן דדילמא אפי' בלאו ראשו ורובו שרי אמרינן דבדלא נקט לה ליכא לספוקי בהכי דודאי אי איכא למימר דשרי ליכא למימר למשרי אלא בראשו ורובו בפנים, דאי בלאו הכי שרי מתני' דבעיא ראשו ורובו היכי מתוקמא:

הכי נמי מסתברא דאי לא נקיט לה מי שרי. האי הכי נמי מסתברא תלמודא הוא דקאמ' לה ולא מאן דבעי לה לבעי, דאם איתא לפום מאי דסבירא ליה דלאו באבוס העומד ברשות הרבים עסיקי תפשוט בעייה מהך ברייתא: